

32. Yleiset työt

Yleisten töiden lautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1959 puheenjohtajana os.pääll. Valtter Laitinen, varapuheenjohtajana yli-ins. Harald Backman sekä jäseninä: dipl.ins. Ilmari Helanto, varat. Gustaf Laurent, kirvesmies Toivo Lindgren, leht. Aarre Loimaranta, joht. Fritiof Sundqvist, kaup.joht. Arno Tuurna sekä viilaaja Veikko Vanhanen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul.kaup.joht. Hjalmar Krogius. Lautakunnan sihteerinä toimi 1.7. saakka varat. Tauno Lehtinen ja siitä alkaen viransijaisena osastosiht. Olavi Juuti.

Lautakunta kokoontui 48 kertaa ja käsitteli 1 904 asiaa. Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 632.

Lautakunnan kertomusvuoden aikana tekemistä päätöksistä sekä esityksistä ja annetuista lausunnoista mainittakoon seuraavat tärkeimmät, jotka on ryhmitetty rakennusviraston eri toimialojen mukaisesti:

Katurakennusosaston toimialaan kuuluvat. *Päätökset:* Rajasaaren jäteveden puhdistamon laajennusohjelmaan sisältyvien lämmitys-, vesi-johto-, viemäri- ja ilmanvaihtolaitteiden hankinta ja asennus päätettiin antaa Oy. Termon suoritettavaksi 6.075 mmk:n urakkahinnasta (19. 1. 109 §) sekä sähkötöiden suoritus Strömberg Oy:lle 5.323 mmk:n urakkahinnasta (13. 4. 573 §).

Savilan pumppuaseman muutostyöt, sähkötöitä lukuun ottamatta, annettiin G. W. Berg & Kumppanin suoritettaviksi 9.985 mmk:n hankinta- ja urakkahinnasta (6. 4. 549 §).

Viikin kokoojaviemärin tunnelin louhintatyön päätti lautakunta antaa Elovuori & Kumppani Oy:lle suoritettavaksi hintaan 69.05 mmk (11. 5. 713 §).

Purjehtijankujan jäteveden pumppaamon rakennustyöt sekä koneiston hankinta ja asennus annettiin Insinööritoimisto Oy. Veston suoritettavaksi hintaan 4.2 mmk (25. 5. 751 §).

Munkkiniemen aukion pumppaamon rakennus- ja koneistotyön päätti lautakunta antaa em. insinööritoimiston suoritettavaksi katurakennusosaston suunnitelman mukaan 8.9 mmk:n urakkahinnasta (7. 9. 1 278 §).

Herttoniemen pikatien yhdistetyn pikarata- ja ajoneuvosillan rakentaminen annettiin Kreuto Oy:lle 16.8 mmk:n urakkahintaan (6. 4. 547 §) sekä Professorintien sillan rakentaminen Munkkiniemessä Sillanrakennus Oy:lle 22.25 mmk:n urakkahintaan (20. 7. 1 059 §, 21. 12. 1 903 §).

Katurakennusosasto oikeutettiin antamaan katujen päällystystyöt tarjouksia tehneille eri toiminimille huomioon ottaen tarjousten edullisuuden kaupungille (11. 5. 704 §).

Lautakunta päätti oikeuttaa hankintaosaston tilaamaan n. 16 000 jm viistereunakiveä hintaan 1 300 mk/jm ja n. 700 jm kaarrekkiveä hintaan 1 450 mk/jm toimitettuna vapaasti Pasilan kivenmurskaamolle (28. 9. 1 394 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat seuraavia asioita: jäljempänä mainittujen alueiden katupiirustusten hyväksymistä: Etelä-Haagan (19. 1. 106 §, 21. 12. 1 891 §), Kulosaaren keskiosan (9. 2. 246 §), Puotilan itäosan (17. 8. 1 159 §) ja Kivihaan (31. 8. 1 211 §) sekä Herttoniemen päätien ja sen liittymisteiden (2. 3. 372 §) ja Tuusulantien toisen ajoradan I rakennusvaiheen (9. 3. 416 §) piirustusten hyväksymistä; viemärisuunnitelmien ja piirustusten hyväksymistä seuraavilla alueilla: Etelä-Haagan itäosa (19. 1. 107 §), Kulosaaren keskiosa (9. 2. 247 §), Puotilan itäosa (17. 8. 1 158 §), Oulunkylä (17. 8. 1 161 §) ja Kivihaka (31. 8. 1 212 §); määrärahan myöntämistä v:n 1958 työttömyystöiden kustannuksiin (26. 1. 125 §); katujen ja teiden päällystämiseen, rakentamiseen ym. sekä viemäritöihin varattujen määrärahojen käyttöä tai määrärahan saamista ko. tarkoituksiin (26. 1. 129 §, 16. 2. 301 §, 13. 4. 574 §, 27. 4. 651 §, 25. 5. 757 §, 3. 8. 1 102 §, 21. 9. 1 352 §, 2. 11. 1 604 §, 14. 12. 1 851 §); sähkölinjan rakentamista hiihtolatua varten Ratsastushallin viereiselle kentälle (26. 1. 131 §); neuvotteluiden aikaansaamista valtion tieviranomaisten kanssa eräistä uuden tielain aiheuttamista kysymyksistä (23. 3. 487 §); Talin roskien lahottamon muutospiirustusten hyväksymistä sekä puhdistuslaitosta varten varatun siirtomäärärahan osan käyttöä lahottamon rakentamiseen (6. 4. 548 §); Purjehtijankujan jäteveden pumppaamon piirustusten sekä Munkkiniemen aukion pumppaamon yleissuunnitelman hyväksymistä (13. 4. 574 §, 25. 5. 757 §); Käskynhaltijantien sillan ja sen liitosteiden piirustusten hyväksymistä (17. 8. 1 160 §); eräiden siirto- ym. määrärahojen käyttö- tai ylittämisoikeutta (17. 8. 1 156 §, 31. 8. 1 226 §, 30. 11. 1 744 §); yhteisväestönsuojien piirustusten hyväksymistä (26. 10. 1 571 §, 23. 11. 1 709 §) sekä vakinaisen käyttöinsinöörin viran perustamista katurakennusosastoon (23. 11. 1 710 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat seuraavia asioita: yhteisväestönsuojien rakentamista (19. 1. 100 §, 28. 9. 1 392 §); Marjaniemen ja Puotilan sekä Länsi- ja Itä-Pakilan asemakaavaehdotuksia (19. 1. 111 §, 27. 4. 640 §, 9. 11. 1 646 §); katujen ja teiden rakentamiskysymyksiä (26. 1. 127 §, 3. 8. 1 088, 1 089, 1 101 §, 24. 8. 1 180 §, 31. 8. 1 213, 1 219—1 222 §, 30. 11. 1 739 §, 7. 12. 1 794 §); eräiden teiden ja katujen risteysten järjestelyä (2. 2. 194 §, 23. 2. 338 §, 25. 5. 758 §, 20. 7. 1 062 §); eräiden laitteiden luovutusta korvauksetta Jääkenttäsäätiölle (9. 2. 250 §); Reimmarlan siirtolapuutarhan perustamispäätöksen peruuttamista (16. 2. 296 §); teiden kunnostamis- ja kunnossapitokysymyksiä (23. 2. 336 §, 6. 4. 545 §); Sörnäisten sillan yleissuunnitelmaa (23. 2. 337 §), Ruoholahden sillan suunnittelutoimikunnan mietintöä (20. 7. 1 067 §) sekä Mustikkamaan sillan rakennussuunnitelman hyväksymistä (14. 12. 1 853 §); kaupungin sisääntuloteiden yleisen suunnan määräämistä ja tie-suunnitelmien laatimista (2. 3. 373 §); rautatien alikulkusillan rakentamista Pukimäellä, ylikulkusillan rakentamista Käpylässä sekä ylikulkupaikkojen liikenneturvallisuutta Oulunkylän ja Puistolan asemien välillä (13. 4. 576 §, 11. 5. 703 §, 8. 6. 842 §); Hämeentien leventämistä ym. järjestelyä Haapaniemenkentän kohdalla (27. 4. 641 §); Pohjolanaukion liikenteen järjestelyä (25. 5. 755 §); Lauttasaaren ja Etelä-Haagan asuntoalueen katujen ja viemärien korvauskustannusten käsittelyä sekä teollisuusalueen katujen ja viemärien luovutusta yleiseen käyttöön (25. 5.

760 §, 14. 9. 1 312 §); määrärahan merkitsemistä v:n 1960 talousarvioon liikennelaitoksen radanalustojen, laitteiden ja katupäällystysten korjaus- ja kunnossapitotöitä varten (8. 6. 846 §); leikki- ja urheilukentän saamista Konalaan (15. 6. 884 §); Etelä-Haagan katupiirustuksia (15. 6. 890 §); eräitä katu- ja viemäritöitä sekä juomaveden laatua koskevia aloitteita ym. (31. 8. 1 214, 1 218 §, 7. 9. 1 270 §, 5. 10. 1 419 §, 19. 10. 1 521 §); teollisuuslaitosten lautakunnan esitystä kaukolämpöjohtojen rakentamisesta yksityisten urakoitsijain toimesta (31. 8. 1 224 §); uuden tielainsäädännön kaupungille aiheuttamia toimenpiteitä selvittämään asetetun komitean mietintöä (5. 10. 1 424 §); katujen ja maanteiden päätekohtien katselmuksia ja niiden aiheuttamia toimenpiteitä (5. 10. 1 425 §); v:n 1960 talousarvion mukaisten, esikaupungeissa suoritettavien töiden aloittamista (12. 10. 1 475 §); kadun laajennuksesta aiheutuvan katumaan korvauksen perimistä (26. 10. 1 569 §); asemakaavalain nojalla asetettujen vakuuksien luovuttamista takaisin tontinomistajille (9. 11. 1 642 §) ja viemäriveden puhdistamon rakentamista Merisatamaan (21. 12. 1 887 §).

Puhtaanapito-osaston toimialaan kuuluvat. Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: puhtaanapitopäällikön viran hoitamista ins. Bror Axin kuoleman jälkeen (22. 6. 916 §); kaupungin kustannuksella tapahtuvaa veden kuljetusta koskevia rajoituksia (3. 8. 1 081 §) ja maanalaisten vesisäiliöiden hankkimista kokeeksi Hevossalmen, Jollaksen ja Vartiokylän alueille (19. 10. 1 512 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavia asioita koskevat lausunnot: esitystä kiinteistöjen jätteiden poiskuljettamisen uudelleenjärjestämiseksi (20. 7. 1 037 §); esitystä kaatopaikan osoittamiseksi Malmin poliisipiirin alueelta (20. 7. 1 038 §); Hernesaarenkadun eteläpuolella olevan varastoalueen varaamista rakennusviraston puhtaanapito-osaston tarkoituksiin (20. 7. 1 040 §); eräitä Hevossalmen, Etelä-Kaarelan ym. esikaupunkien vedenkuljetuskysymyksiä (21. 9. 1 343—1 345 §); suolan käytön rajoittamista katujen hiekoituksessa (26. 10. 1 560 §); talvipuhtaanapitoa varten vahvistetun katuluokittelun tarkistamista (9. 11. 1 640 §); hiekoituskoneiden hankkimista kaupungille koskevaa aloitetta (7. 12. 1 788 §) sekä Helsingin Kuorma-autoliikennöitsijäin anomusta katujen hiekoittamisesta ja ajoratojen kunnostamisesta (21. 12. 1 882 §).

Talorakennusosaston toimialaan kuuluvat. Päätökset. Rakennusviraston uuden talon louhintatyö annettiin I. A. Fagerström Oy:n suoritettavaksi sen tarjouksen mukaisesta hinnasta (26. 1. 136 §) sekä muut ko. virastotalon työt seuraaville toiminimille: hissien toimitus Kone Oy:lle 14 mmk:n hinnasta (20. 4. 608 §), ilmanvaihtotyöt Mercantile Oy:lle, hinta 10 mmk (6. 7. 974 §), sähkötyöt kaupungin sähkölaitokselle 35 mmk:sta ja talon julkisivun metalliverhoukset Insinööritoimisto R. Ylkänen & Kumppaneille, hinta 8 mmk (27. 4. 646 §, 9. 11. 1 658 §); Kyläsaaren jätteidenpolttolaitoksen lämpö- ja höyryjohtotyöt annettiin Keskuslämpö Oy:n suoritettavaksi 4 mmk:n hinnasta sekä vesijohto- ja viemärityöt kaupungin vesilaitokselle hintaan 5.85 mmk (16. 2. 289 §, 31. 8. 1 227 §); Koskelan sairaskodin työt annettiin suoritettaviksi seuraavasti: Itäsuomalainen Sähkö Oy., sähkötyöt 23 mmk:n urakkahintaan, keskusrakennuksen hissityöt Kone Oy., n. 24 mmk:n yhteishinnasta, lämpö- ja höyryjohtotyöt Vesijohtoliike Huber Oy., 19 mmk:n hinnasta sekä vesi- ja viemärijohtotyöt vesilaitos, hinta 27 mmk (2. 3. 363—365 §); edelleen annettiin Koskelan sairaskodin keskuspesulan ja lämpökeskuksen

lämpöeristystyöt Lämpösulku Oy:n tehtäväksi hintaan 5.5 mmk (13. 4. 583 §), keskusrakennuksen ilmanvaihtotyöt Aerator Oy:lle 21 mmk:sta (27. 4. 648 §) sekä huuh-telu- ja sterilointilaitteet ym. Santasalo-Sohlberg Oy:lle 14 mmk:n hinnasta ja pää-tettiin tilata kaapit, laboratoriopöydät ym. Merivaaran myyntikonttorilta hintaan 5.7 mmk (11. 5. 692 §) sekä maalaustyöt Aaro J. Ahoselta 14 mmk:n urakkahinnasta (30. 11. 1 755 §); Hesperian sairaalan sähkötekniilliset työt annettiin sähkölaitoksen tehtäväksi, kustannusarvio n. 47 mmk (26. 1. 142 §, 23. 3. 491 §), hissityöt Kone Oy:lle, hinta 25 mmk (25. 5. 778 §) ja ilmanvaihtotyöt Suomen Puhallintehdas Oy:lle hintaan 13 mmk (1. 6. 807 §, 15. 6. 901 §) sekä putkityöt 39 mmk:n hinnasta Putkityö Oy:lle (15. 6. 902 §); sähkölaitoksen muuntamorakennusten ensimmäinen ryhmä, joka käsitti 7 muuntamoa, annettiin Kehärakenne Oy:n rakennettavaksi n. 7 mmk:n urakkahinnasta sekä toinen ryhmä, 9 muuntamoa, Oy. Rakennuspartion tehtäväksi 8.7 mmk:n hinnasta (6. 4. 540 §); Keski-Kaarelan kansakoulun putki- ja ilmanvaihtotyöt annettiin Vesijohtoliike Huber Oy:n suoritettavaksi hintaan 14 mmk (23. 2. 333 §, 11. 5. 687 §) ja Stansvikin kartanon lisärakennuksen rakennustyöt ra-kennusliike Viisas & Limon suoritettavaksi 11 mmk:n urakkahinnasta (30. 11. 1 753, 1 754 §).

Esitykset. Talorakennusosasto päätti puoltaa seuraavien piirustusten hyväksy-mistä: kaasulaitoksen toimistorakennuksen, koksinselulomon ja kaasuntiivistäjä-rakennuksen laajennustöiden (19. 1. 92 §, 26. 1. 144 §, 8. 6. 825 §, 31. 8. 1 232 §), Herttoniemen vanhusten asuntolan (19. 1. 93 §, 25. 5. 769 §), tuberkuloositoimisto-rakennuksen (26. 1. 138 §), Haagan uuden paloasemarakennuksen (2. 2. 197 §, 13. 4. 579 §), Oulunkylässä olevan rakennusviraston varastoalueen varastokatosten, huol-torakennuksen sekä lämpimän varastorakennuksen ja asuinrakennuksen (9. 2. 234, 235 §, 11. 5. 695 §, 9. 11. 1 654 §), Hanasaaren voimalaitoksen neutraloimisaltaan (6. 4. 536 §), terveydellisten tutkimusten laboratorion muutostöiden (6. 4. 541 §), suomenkielisen työväenopiston lisärakennuksen (20. 4. 610 §), Nikkilän sairaalan si-kalan ja perheasuntolarakennuksen (11. 5. 696 §, 7. 9. 1 273 §, 7. 12. 1 805 §), Marian sairaalan talousrakennuksen (11. 5. 697 §), Outamon vastaanottokodin (25. 5. 770 §, 23. 11. 1 711 §), Suvilahden voimalaitoksen valvomo-osaston uusimistyön (8. 6. 833 §), Katariinankatu 1—3:n ja Aleksanterinkatu 16:n muutos- ja korjaustöiden (8. 6. 834 §, 31. 8. 1 230 §), Puistolan kansakoulun lisärakennuksen ja vanhan osan muutostyön (8. 6. 835 §), sosiaalivirastotalon (20. 7. 1 055 §), Keski-Kaarelan lasten-tarha- ja seimirakennuksen (24. 8. 1 178 §), Agroksen alueen vihannestukkutorin yleissuunnitelman (7. 9. 1 276 §, 23. 11. 1 714 §), Malmin sairaalan rakennus n:o 4:n saneerauksen ja henkilökunnan asuinrakennuksen (12. 10. 1 483, 1 485 §), Hesperian sairaalan väestönsuojan (19. 10. 1 513, 1 514 §), Kivelän sairaalan XIV rakennuksen saneerauksen ja XI rakennuksen liittämisen kaukolämmitysverkkoon sekä talous-rakennuksen muutostyön (19. 10. 1 515 §, 26. 10. 1 577 §), Rajasaaren puhdistamon laboratoriorakennuksen ja konemestarin asuntorakennuksen (19. 10. 1 524 §), ra-kennusviraston Malmin piirin konttori- ja verstasrakennuksen (16. 11. 1 690 §), Hernesaaren autokatsastuskonttorin katsastuskatoksen ja autokorjaamon perus-korjaustyön (7. 12. 1 800 §, 21. 12. 1 898 §), Sörnäisten sataman huoltorakennuksen (8. 6. 823 §, 7. 12. 1 806 §) ja Eteläsataman uuden varastorakennuksen piirustukset (7. 12. 1 807 §). Teatteritalon huoneohjelman selvittämistä varten esitettiin asetet-tavaksi toimikunta sekä ehdotettiin yleisen arkkitehtikilpailun järjestämistä ko.

talon suunnittelemiseksi (19. 1. 95 §). Edelleen tehtiin kaupunginhallituselle esityksiä eräiden määrärahojen myöntämistä koskevista asioista mm. seuraaviin tarkoituksiin: Haagan paloaseman uudisrakennusta varten (19. 1. 90 §, 2. 2. 197 §, 28. 9. 1 385 §), Nikkilän sairaalan perusparannustöitä varten (16. 2. 291 §), Toukolan konekorjaamon konesuojarakennuksen ym. laajennustöitä varten (9. 2. 238 §, 23. 3. 494 §) ja Auroran sairaalan höyrykattilan asennustyötä varten (9. 11. 1 653 §). Ideakilpailun järjestämistä esitettiin Kaupungintalon korttelin saneeraamiseksi (8. 6. 827 §) sekä niiden määräysten tarkistamista, jotka koskivat tasakattojen välttämistä ja minimikaltevuuksia kaupungin rakennuksia rakennettaessa (20. 7. 1 048 §, 21. 9. 1 347 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin mm. seuraavat lausunnot, jotka koskivat: Auroran sairaalan roskien polttouunin rakentamista (19. 1. 88 §); raastuvanoikeuden kiinteistötuomarien kanslian ja arkistotilojen lisätarvetta (2. 2. 202 §); Laakson sairaalan potilaspaviljonkien päätyparvekkeiden muuttamista seurustelutiloiksi ym. (16. 3. 454 §, 16. 11. 1 686 §); Marian sairaalan eräitä korjaus- ja muutostöitä (25. 5. 771 §, 8. 6. 830 §, 20. 7. 1 057 §, 16. 11. 1 685 §); Hesperian sairaalan eräiden kansliatilojen muuttamista potilasosastoiksi ja sen väestönsuojaa (25. 5. 773 §, 7. 12. 1 798 §); huoltolaitosten suunnittelutoimikunnan asettamista (25. 5. 776 §); Suomen Tehdas- ja Asuinrakennus Oy:n konkurssissa valvomatta jääneitä saatavia (1. 6. 803 §); Aleksis Kiven kansakoulun erästä muutostyötä (8. 6. 831 §); kaupungin retkeilymajan rakentamista (22. 6. 924 §); Nikkilän sairaalan keittiön uusimistyötä (22. 6. 927 §); kaupungin autosuojien rakentamiskysymystä (20. 7. 1 047 §); Puistolan kansakoulun lisärakennukseen suunniteltua lastentarha-huoneistoa ja sen väestönsuojaa (3. 8. 1 094 §, 31. 8. 1 231 §); Ilmalan vesisäiliö-rakennuksen I—III kerroksen pääpiirustusten muutoksia (7. 9. 1 272 §); eräiden rakenteellisten muutosten suorittamista Esplanaadikappelissa ym. (7. 9. 1 274 §); Kivelän sairaalan ruokalarakennuksen laajentamista ja XI rakennuksen potilashuoneiden varustamista vesi- ja viemärijohtolla (27. 4. 647 §, 7. 9. 1 277 §); majoitustilojen lisäämistä Herttoniemen palovartioasemalla (5. 10. 1 428 §); Vallisaaren kansakoulun varustamista öljylämmityslaitteilla ym. (12. 10. 1 484 §, 9. 11. 1 652 §); eräiden täydennystöiden suorittamista Meritullinkadun virastotalossa (2. 11. 1 606 §) sekä lattia- ja patterilämmitystapojen vertailututkimuksen suorittamista ja rahoittamista koskevaa Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen esitystä (14. 12. 1 860 §).

Puisto-osaston toimialaan kuuluvat. *Lausunnot* koskivat: vt Salme Katajavuoren kirjelmää Lauttasaaren puistoalueiden siistimisestä (19. 1. 85 §); leikkikentän rakentamista Tapanilaan ja kentän kunnostamista Konalassa (16. 3. 438 §, 15. 6. 884 §); Kaupunginpuutarhurien seuran opintomatkaa Leniniin (8. 6. 817 §); vt Erkki Haran aloitetta olosuhteiden parantamiseksi leikkikentillä ja puistonvartijoiden vaatetuksesta (14. 12. 1 844 §).

Hankintaosaston toimialaan kuuluvat. *Päätökset.* Hankintaosasto oikeutettiin tilaamaan kaupungin puutavara- ja polttoainetoimistolta sen kanssa sovittuun hintaan paalutukkeja, veistettyä sekä sahattua ja höylättyä puutavaraa (2. 2. 187—189 §); Algol Oy:ltä tilattiin 1 000 kpl teräsponttilankkuja yhteishintaan DM 34 272 fob Bremen (16. 2. 280 §); Neste Oy:n kanssa tehtiin sopimus 800 000 l:n kaasuöljyn hankinnasta, litrahinta 19:70 mk (9. 3. 408 §) sekä Shell Oy:n kanssa polttoöljyn hankinnasta (6. 7. 979 §); koneita ym. oikeutettiin

hankintaosasto tilaamaan seuraavasti: Oy. Ekströmin Koneliikkeeltä kaksi liikkuvaa nosturia, hinta n. 4 mmk/kpl (9. 3. 409 §), Tiekone Oy:ltä Delmag-Diesel paalujuntta siihen kuuluvine laitteineen yhteishintaan DM 141 150 fob Hampuri (16. 3. 443 §), Teijon Tehtaat Oy:ltä ratatarvikkeita yhteishintaan 11.5 mmk (20. 4. 600 §), Grönlund Oy:ltä kaksi roottori-ilmanpuristajaa hintaan £ 17 496/kpl fob Lontoo sekä Julius Tallberg Oy:ltä kaksi dieselkäyttöistä ilmanpuristajaa 2.3 mmk:n kapalehinnasta (15. 6. 895 §), Lokomo Oy:ltä tilattiin 3 kpl tiehöyliä hintaan 9 mmk/kpl sekä yksi tiehöylä hintaan 10 mmk (21. 9. 1 355 §), Valmet Oy:ltä neljä diesel-traktoria, yhteishinta 2.9 mmk ja Rolac Oy:ltä kaksi traktoria yhteishintaan 2.8 mmk (9. 11. 1 657 §), Machinery Oy:ltä tilattiin 2 mmk:n hintainen trukki (30. 11. 1 752 §) ja Exim Oy:ltä Acrow-putkitelineitä vientipakkauksineen hintaan £ 2 579.12 fob Lontoo (14. 12. 1 861 §); eri autoliikkeistä hankittiin vielä useita henkilö-pakettiautoja, kuorma-autoja ja niiden alustoja (6. 7. 980 §).

M u u t e s i t y k s e t, jotka lautakunta teki edellä mainittujen lisäksi, koskivat: viisijäsenisen jaoston asettamista laatimaan ehdotusta rakennusviraston organisaation muuttamisesta ym. (2. 2. 185 §, 13. 4. 571 §, 26. 8. 1 174a §); opintomatka-apurahojen jakamista (6. 4. 530 §); rakennusviraston asiamiehen ja kaupunginarkkitehdin viran jättämistä toistaiseksi täyttämättä (6. 4. 532 §, 17. 8. 1 151 §) sekä höyläämön ja kuivaamon sijoittamista Oulunkylään tarkoittavasta suunnitelmasta luopumista (31. 8. 1 206 §).

M u u t l a u s u n n o t. Eri toimialojen mukaan ryhmiteltyjen lisäksi antoi lautakunta vielä lausuntoja asioista, jotka mm. koskivat: Talorakentajat-yhdistyksen työllisyystilannetta käsittelevää kirjelmää (19. 1. 75 §); Suomen Rakennusteollisuusliiton esitystä urakoitsijoiden käyttämiseksi entistä enemmän kaupungin rakennustoissa (2. 2. 183 §); järjestelytoimiston tutkimusta kaupungin urheilu- ja retkeilytoiminnasta (2. 3. 358 §); kiinteistölautakunnan johtosäännön muutosesitystä (13. 4. 570 §); yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston johtosääntöjen muutosehdotusta (26. 8. 1 174a §); kaupungin eräiden laskentatehtävien koneellistamista (26. 8. 1 175a §); komitean asettamista valmisteleman uutta rakennusjärjestystä (28. 9. 1 378 §); esitystä työvoiman vähentämisen välttämiseksi kaupungin laitoksissa (16. 11. 1 673 §); ja Kuorma-autoliikennöitsijät-nimisen yhdistyksen esitystä tuntitaksojen noudattamisesta kaupungin laitosten ajoissa (14. 12. 1 842 §).

Rakennusvirasto

Viranhaltijat. Rakennusviraston eri osastojen henkilökunnan kokoonpanossa tapahtuivat kertomusvuoden aikana mm. seuraavat muutokset: katurakennusosaston 27. palkkaluokan apul.insinööriin virkaan valittiin dipl.ins. Adolf Ahl 1. 6., kolmeen 27. palkkaluokan apul.insinööriin virkaan dipl.ins. Juha Valtakari 1. 7. ja insinöörit Raimo Lind ja Tauno Santaniemi 1. 6., 26. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan Karl Lindman 1. 10., neljään 20. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan Sune Moring 16. 1., Aarne Ukonmäki 1. 7., Karl Salmela 15. 7. ja Olavi Karvonen 16. 8.; kahteen 21. palkkaluokan ylikonemestarin virkaan valittiin Aarne Ahokas 16. 5. ja Eino Långström 1. 12. Puhtaanapito-osaston puhtaanapitopäällikön virkaan valittiin dipl.ins. Heikki Saarento 1. 1. 1960 lähtien. Mainittua virkaa hoiti sijaisena dipl.ins. Kaarlo Laurila 1. 7.—31. 12. välisen ajan. Talorakennusosaston virkoihin

valittiin seuraavat: kaupunginarkkitehdin viransijaiseksi arkk. Erkki Koiso-Kanttila 4. 9., I apul. kaup. arkkitehdin virkaan sijaiseksi arkk. Juri Sillander 6. 10. ja kahteen 21. palkkaluokan piirtäjän virkaan rakennusmestarit Pertti Seppänen 3. 8. ja Tauno Koskela 6. 11. Kansliaosastossa rakennusviraston asiamiehen viransijaisuutta hoiti 1. 7. lähtien os. siht. Olavi Juuti.

Rakennusviraston eri osastoilta erosivat tai siirtyivät eläkkeelle seuraavat henkilöt: katurakennusosastosta erosivat toim. apul. Raili Tuominen 23. 2., apul. ins. Matti Sorvari 1. 3., konemest. Uolevi Aalto 15. 4., piirtäjä Olavi Karvonen 31. 10. ja konemestarit Paul Raita 27. 9. sekä Pertti Kivelä 31. 12. Eläkkeelle siirtyivät katurakennusosaston rakennusmestarit Toivo Kemppi 1. 5. ja Ilmari Homi 14. 7. ja puhtaanapito-osastosta työnjoht. John Nyberg ja toim. apul. Ella Skog. Talorakennusosaston rakennusmestarit Reguel Halmén ja Jorma Karo erosivat 30. 9. ja 31. 7. sekä piirtäjä Anselmi Pulkkanen 31. 1. Kansliaosastosta erosi varat. Tauno Lehtonen 1. 7.

Kertomusvuoden aikana kuolivat puhtaanapitopäällikkö Bror Ax 18. 6. sekä kaupunginarkkitehti Lauri Pajamies 8. 8.

Työntekijäin lukumäärä. Seuraavasta ilmenee rakennusviraston työntekijäin lukumäärä kunkin kuukauden lopussa:

Kuukausi	Katu- rakennus- osasto	Puhtaan- apito- osasto	Talo- rakennus- osasto	Puisto- osasto	Hankinta- osasto	Kone- varikko	Yhteensä
V a k i n a i s e t							
Tammikuu	1 000	1 552	1 002	136	67	248	4 005
Helmikuu	968	1 394	970	131	66	245	3 774
Maaliskuu	974	978	979	160	67	244	3 402
Huhtikuu	948	747	1 051	540	66	245	3 597
Toukokuu	970	701	1 100	595	65	249	3 680
Kesäkuu	1 053	715	1 175	559	66	256	3 824
Heinäkuu	1 077	722	1 180	554	68	256	3 857
Elokuu	1 074	714	1 089	523	63	248	3 711
Syyskuu	1 055	708	1 036	498	67	248	3 612
Lokakuu	1 038	700	996	354	64	256	3 408
Marraskuu	1 027	965	978	183	65	256	3 474
Joulukuu	983	1 157	991	180	66	254	3 631
T y ö t t ö m y y s t y ö n t e k i j ä t							
Tammikuu	1 885	—	11	144	—	—	2 040
Helmikuu	2 006	—	5	140	—	—	2 151
Maaliskuu	1 979	—	—	140	—	—	2 119
Huhtikuu	1 866	—	—	164	—	—	2 030
Toukokuu	936	—	—	122	—	—	1 058
Kesäkuu	636	—	—	98	—	—	734
Heinäkuu	304	—	—	27	—	—	331
Elokuu	—	—	—	—	—	—	—
Syyskuu	—	—	—	—	—	—	—
Lokakuu	—	—	—	—	—	—	—
Marraskuu	—	—	—	—	—	—	—
Joulukuu	216	—	—	37	—	—	253

32. Yleiset työt

Työntekijäin vuosilomat. Vuosilomaa myönnettiin 4 628 työntekijälle yhteensä 89 569 päivää seuraavasti:

Lomapäivien luku	Katurakennusosasto	Puhtaana-pito-osasto	Talorakennusosasto	Puistoosasto	Hankintaosasto	Kone-autokorj. ja kone-varasto	Yhteensä
1	33	—	130	49	—	—	212
2	26	2	84	65	1	2	180
3	22	5	65	70	2	10	174
4	25	9	32	72	1	2	141
5	14	8	42	98	—	—	162
6	13	2	53	65	—	5	138
7	11	2	35	23	—	1	72
8	4	1	37	19	—	1	62
9	9	1	25	19	—	1	55
10	17	—	40	16	—	2	75
11	2	3	28	16	—	3	52
12	69	24	107	48	1	13	262
13	5	—	16	16	—	2	39
14	5	—	11	9	—	1	26
15	13	1	17	9	1	1	42
16	2	—	11	1	—	2	16
17	4	—	12	4	1	—	21
18	66	24	45	26	2	9	172
19	1	—	21	—	—	—	22
20	13	1	6	6	—	2	28
21	31	61	63	26	1	13	195
22	12	6	16	3	1	—	38
23	4	—	2	—	—	—	6
24	6	12	3	1	—	—	22
25	16	55	37	5	4	9	126
26	50	49	55	11	2	26	193
27	296	121	352	108	26	85	988
28	4	1	2	5	—	—	12
29	6	1	—	1	—	—	8
30	421	216	179	83	25	64	988
31	14	—	1	—	1	—	16
32	11	—	—	—	—	—	11
33	27	8	—	—	1	—	36
34	3	—	—	—	—	—	3
35	3	—	—	—	—	—	3
36	29	2	1	—	—	—	32
Lomaa nauttineita yhteensä	1 287	615	1 528	874	70	254	4 628
Lomapäiviä yhteensä	30 193	15 496	25 378	10 716	1 803	5 983	89 569

Tapaturmat. Kertomusvuoden aikana vahingoittui tapaturmaisesti 1 333 työntekijää, joille tämän perusteella suoritettiin vahingonkorvausta 27 235 256 mk. Työntekijät olivat vakuutetut Vakuutusyhtiö Pohjolassa siten, että kaupunki vastasi kaikista vakuutuksista aiheutuneista menoista.

Katurakennusosasto

Henkilökunta. Kertomusvuoden alussa kuuluivat osastoon katurakennuspäällikkö, I apulaiskaturakennuspäällikkö, II apulaiskaturakennuspäällikkö, yli-insinööri, seitsemän piiri-insinööriä, kahdeksan insinööriä, seitsemän apulaisinsinööriä, yksi tp. insinööri, kaksi kemistiä, kolme laboraattoria, 56 rakennusmestaria, seitse-

män mittausteknikkoa, yksi ylikonemestari, yksi asemakonemestari, kaksi puhdistamon hoitajaa, 13 konemestaria, neljä koneenhoitajaa, viisi piirtäjää, yksi osasto-sihtööri, yksi osastokamreeri, 18 toimistoapulaisia ja yksi tp. apulaisvahtimestari.

Viroista oli vuoden alussa avoinna kolmen apulaisinsinöörin, yhden rakennusmestarin, yhden piirtäjän ja kahden toimistoapulaisen virat.

Vuoden lopussa oli avoinna yhden rakennusmestarin, yhden piirtäjän ja kolmen toimistoapulaisen virat.

Katurakennusosaston palveluksessa oli vuoden alussa työsopimussuhteessa olevia kuukausipalkkalaisia seuraavasti: kaksi insinööriä, 75 rakennusmestaria, kolme työnjohtajaa, kolme konemestaria, yksi puhdistuslaitoksen hoitaja, yksi tuntikirjuri, yksi mittausteknikko, kahdeksan mittausmiestä ja kaksi harjoittelijaa sekä vuoden lopussa yksi insinööri, 45 rakennusmestaria, kolme työnjohtajaa, kolme konemestaria, yksi puhdistuslaitoksen hoitaja, yksi tuntikirjuri, kaksi mittausteknikkoa ja mittausmiestä.

Osaston kirjoissa olevien ns. vakinaisten työntekijäin lukumäärä oli vuoden alussa 1 062 (ed. v. 1 107), lopussa 1 034 (1 063) ja keskimäärin 1 061 (1 100). Lukumäärä oli suurin, 1 134 (1 155), viikolla 12.—18. 7. ja pienin, 1 010 (1 059), aikana 13.—26. 12. Työssä oli keskimäärin 905 (934), suurimman määrän ollessa 988 (1 019) aikana 20. 9.—3. 10. ja pienimmän määrän 541 (506) viikolla 19.—25. 7.

Työttömyystöissä oli 1. 1.—25. 7. välisenä aikana keskimäärin 1 379 työntekijää, suurimman määrän ollessa 1 931 viikolla 15.—21. 3.

Vuosilomaa oli vakinaisilla työntekijöillä yhteensä 30 193 (29 725) työpäivää. Varsinaisena lomakautena 1. 5.—30. 9. oli samanaikaisesti lomalla keskimäärin 183 (198) työntekijää, ollen suurin määrä 527 viikolla 12.—18. 7. (602 viikolla 13.—19. 7. 1958). Työttömyystyöntekijöille suoritettiin vuosilomakorvausta sekä annettiin vuosilomaa yhteensä 16 265 päivää. Suurin määrä oli lomalla 12.—18. 7.

Sairauslomalla, tapaturmat mukaan luettuna, oli vakinaisia työntekijöitä vuoden I kolmanneksella keskimäärin 86 (86), II kolmanneksella keskim. 80 (64) ja III kolmanneksella keskimäärin 55 (83). Koko vuoden keskiarvo oli 73 (77). Työttömyystöistä oli vastaavat luvut 54, 26 ja 0. Koko vuoden keskiarvo oli työttömyystöissä 44.

Prosenteissa laskettuna oli sairauslomalla kirjoissa olevasta määrästä keskimäärin 6.91 % (7.04 %) ja työssä olevasta määrästä 8.10 % (8.29 %). Työttömyystöissä olivat vastaavat luvut 3.29 % ja 3.42 %.

Vakinaisten työntekijäin keski-ikä oli 46 (44) vuotta.

Tapaturmien lukumäärä oli 197 eli 21.77 % työssä olleiden vakinaisten työntekijäin keskimäärästä 905:stä. Tapaturmien aiheuttamia poissaoloja oli 2 385 työpäivää (2 602), joka vastaa 0.872 % keskimääräisen vakinaisen työntekijämäärän mukaan lasketusta työpäivien summasta 273 310 päivästä.

Työttömyystöissä oli tapaturmien lukumäärä 347. Työpäivien luku oli 302 (302). Kertomusvuonna tehtiin 607 (766) tapaturmailmoitusta. Eläkkeitä selvitettiin 91 (76).

Kirjelmät ym. Osastolle tuli kaikkiaan 2 544 (2 366) kirjelmää, joista 669 oli yleisten töiden lautakunnalta, 320 kaupunginhallitukselta, 4 palkkalautakunnalta, 29 maistraatilta, 15 hankintaosastolta, 318 kaupungininsinööriltä tai muilta rakennusviraston osastoilta, 621 kaupungin muilta virastoilta tai lautakunnilta, 3 muilta kunnilta, 85 valtion virastoilta ja 480 yksityisiltä.

Osastolta lähetettiin 2 683 (2 790) kirjelmää, joista 362 lausuntoa yleisten töiden lautakunnalle, 677 kaupungininsinöörille tai rakennusviraston omille osastoille, 153 kaupungin muille virastoille, 22 valtion virastoille, 3 muille kunnille ja 1 466 yksityisille.

Saapuneita laskuja oli 14 463 (14 965) kpl ja lähetettyjä 1 029 (1 179) kpl. Kirjoihin vietiin lisäksi 53 (52) jakolistaa, 55 (54) tarveainevirastolaskua ja 6 kirjoitus-tarvikelaskua. Lisäksi laskutettiin kuukausittain katurakennusosaston varastoistaan antamista tarveaineista.

Sairausavustusten maksumääräyksiä oli 1 799 (1 632), lopputilejä 2 368 (2 341), vuosilomien maksumääräyksiä 723 (705), hautausavustuksia 11 (13) sekä muita ylimääräisiä maksuja 484 (343) eli yhteensä 5 385 (5 034) maksumääräystä.

Piirustukset ja viemäri-ilmoitukset. Suunnittelutoimistossa laadittiin 516 (495) piirustusta. Muualta tulleita piirustuksia oli 2 616 (2 233). Viemärien korkeusilmoituksia annettiin alan liikkeille vesilaitosta varten yhteensä 498 (333). Viemäriiliittämisiä suoritettiin viemäriiliittämislmoitusten mukaan 325 (212). Kadun aukaisemislupia annettiin yksityisille rakentajille 345 (247).

Kadut ja tiet. Tielaboratorion tutkimukset kohdistuivat toimintavuonna pääasiassa kestopäällystetöiden valvontaan sekä kiviaines-, maalaji- ja betoniputkitutkimuksiin. Vuoden aikana tutkittiin yhteensä 372 eri näytettä, jotka jakaantuivat eri tutkimusalojen kesken seuraavasti: kestopäällysteet 87, sideaineet 7, kiviainekset betonia varten 33, betoniputket 100, betonisuhteitukset 6, maalajinäytteet 136 sekä sekalaiset näytteet 3.

Näistä näytteistä suoritettiin yhteensä 879 eri analyysiä ja määrittystä, jotka jakaantuivat tutkimusalojen kesken seuraavasti: kestopäällysteet 341, sideaineet 12, kiviainekset ja maalajit 242, betoniputket 279 sekä muut näytteet 5.

Mittaus- ja tutkimustöihin käytettiin kertomusvuonna 7 670 735 mk. Näissä töissä oli kuusi mittausmekaniikkaa koko vuoden ja yksi mekaniikka 7 kk sekä kahdeksan kuukausipalkkaista ja 12 tuntipalkkaista mittausmiestä, maaperätutkimusryhmä (5 henkilöä), sekä autonkuljettaja ja kalustonhoitaja. Kesäaikana oli lomajaisina viisi teekkariharjoittelijaa ja 18 koulupoikaa mittausapulaisina. Ryhmän käytössä oli 2 pakettiautoa.

Mainituilla määrärahoilla suoritettiin yhteensä 946 eri mittaus- ja tutkimus-työtä.

Liikenteen järjestelyä varten oli kertomusvuonna määrärahoja käytettävissä 43 038 253 mk, joista ko. tarkoitukseen käytettiin 16 990 538 mk. Ajokaistojen ja korokkeiden merkitsemiseen varatusta 10 345 037 mk:sta käytettiin 127 577 mk.

Katujen ja teiden päällystysten korjaukseen, kunnossapitoon ja uusimiseen käytettiin tiertä 118 600 kg, bitumiemulsiota 582 975 kg ja paikkausmassaa 717 870 kg, yhteensä 1 419 445 kg, jolla määrällä paikattiin ajorataa 110 390 m² ja pihvoja ja käytäviä 2 299 m² sekä suoritettiin ajoradan pintakäsittelyä 74 609 m² sekä pihvojen ja käytävien pintakäsittelyä 3 027 m², yhteensä 77 636 m².

Lisäksi yksityiset liikkeet suorittivat osaston tilauksesta ajoratojen kestopäällystystä 184 869 m², jalkakäytävien, pihvojen ja polkupyöräteiden päällystystä 31 547 m² sekä kanavien päällystystä 55 733 m², yhteensä 272 149 m².

Edellä mainitusta summasta oli erilaisia tiiviitä asfalttibetoneja 86.3 %, topekaa 10.3 %, valuasfalttia 3.1 % ja hiekka-asfalttia 0.3 %.

Osasto suoritti seuraavat kiveystyöt: vanhaa kenttäkiveystä laskettiin uudelleen 100 m², vanhaa nupukiveystä 12 362 m², vanhaa noppakiveystä 1 243 m² ja vanhaa reunakiveä laskettiin uudelleen 5 744 jm. Uutta reunakiveä laskettiin 6 530 jm. Laattakäytävää tehtiin 1 030 m² sekä betonikäytävää 735 m².

Lisäksi suorittivat yksityiset liikkeet osaston tilauksesta vanhan nupukiveyksen uudelleen laskua 11 883 m², vanhan reunakiven laskua 8 432 m² ja uuden reunakiven laskua 9 004 jm sekä tekivät laattakäytävää 520 jm.

Kertomusvuoden talousarvioon oli varattu katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjauksiin ja kunnossapitoon 130 mmk, josta käytettiin 129 961 090 mk. Katujen ja teiden päällystysten uusimiseen oli kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä ja edelliseltä vuodelta siirtyneitä määrärahoja yhteensä 40 050 063 mk, josta käytettiin 13 444 577 mk. Käyttövaroistaan on kaupunginhallitus myöntänyt lähinnä edellä selostettuihin töihin luettavia tai niihin verrattavia töitä varten 16 654 113 mk. Tästä summasta käytettiin 12 962 920 mk.

Talousarvioon merkityillä ja kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämillä sekä edellisiltä vuosilta (1956—1958) siirtyneillä määrärahoilla suoritettavia uusia katu- ja tietöitä sekä näihin laskettavia muita töitä varten oli kertomusvuonna käytettävissä yhteensä 1 179 222 656 mk, josta käytettiin 510 382 506 mk.

Kertomusvuoden aikana suoritetuista katu- ja tietöistä mainittakoon suurimpina: Kulosaaren kerrostaloalueen katujen tasoitus ja päällystystöiden jatkaminen 90 854 301 mk, Herttoniementien Kulosaaren sillan ja Linnanrakentajan tien välisen osan tasoitus- ja päällystystöiden jatkaminen 61 096 944 mk, Puistolan varastoalueen katujen tasoitustöiden jatkaminen 31 798 009 mk, Puotilan (Vartiokylän) kerrostaloalueen katujen tasoitus ja päällystystöiden jatkaminen 40 546 948 mk, Helsingin—Lahden valtatie rakentaminen yksiajokaistaisena Viikistä kaupungin rajalle 21 125 558 mk, Pohjois-Munkkiniemen asuntoalueen katujen tasoitus ja päällystys 13 507 905 mk, Etelä-Haagan itäisen asuntoalueen katujen tasoitus ja päällystystöiden aloittaminen 12 207 738 mk, Maunulan asuntoalueen pääkatujen leventämistöiden ja jalkakäytävien rakentamistöiden jatkaminen 11 359 357 mk, sekä asemakaavalain 31—32 §:ien mukaiset katutyöt 111 677 235 mk.

Katuvalaistukseen ja sinisen alueen satamavalaitukseen oli myönnetty varoja kertomusvuodelle yhteensä 232.92 mmk. Kustannukset jakautuivat seuraavasti: sähkön kulutus 66.94 mmk, hoito ja kunnossapito 87.11 mmk sekä korko ja kuoletus 78.87 mmk, yhteensä 232.92 mmk.

Yleiset vesipostit ja suihkukaivot. Yleisten vesipostien ja Kauppatorin ym. suihkukaivojen vedenkulutukseen, hoitoon, kunnossapitoon ym. oli määrärahoja 6.7 mmk. Kustannukset olivat: vedenkulutus 1 682 990 mk, suihkukaivojen käyttö ja hoito 225 299 mk, vesipostien hoito ja kunnossapito 5 284 148 mk ja laitteiden arvo, korko ja kuoletus 1 650 740 mk, yhteensä 8 843 177 mk.

Viemärivereden puhdistamot, viemärit ym. Kertomusvuonna oli talousarviossa viemärien korjaukseen ja kunnossapitoon Kantakaupungin aluetta varten myönnetty 26 655 450 mk, josta käytettiin 21 204 006 mk.

Viemärivereden puhdistamot. Vuoden loppupuolella olivat Rajasaaren puhdistamon laajennustyöt edistyneet siinä määrin, että jätevetä voitiin johtaa uusiin osastoihin. Konehallin rakennustyöt olivat vielä kesken ja viimeistelytyöt jäivät seuraavaan vuoteen.

Puhdistamon vanha puoli oli ylikuormitettuna jatkuvasti toiminnassa koko tänä aikana ja toiminta tapahtui edellisenä vuonna käyttöön otetun periaatteen mukaisesti. Kaikki jätevesi voitiin johtaa biologisten osastojen lävitse ja puhdistus oli tehokkaampaa kuin jos vesi olisi puhdistettu pelkästään emscherkaivoissa. Uuden osaston valmistuttua toimivat kolme vanhaa osastoa samanarvoisina ja kevyesti kuormitettuina.

Herttoniemen puhdistamossa esiintyi vuoden aikana erinäisiä vaikeuksia ja vastoinkäymisiä. Osittain nämä johtuivat Paasivaaran margariinitehtaan toiminnasta. Tehtaan jätevesiä onkin tästä syystä tutkittu. Pahin epäkohta lienee kuitenkin jäteveden vaihtelevaisuus, joka häiritsee biologista toimintaa. Keskellä viikkoa tulee laitokseen hyvin runsaasti rasvapitoista vettä margariinitehtaalta, mutta viikon loppupuolella taas tavallista jätevettä asuntoalueilta. Lämpimänä vuodenaikana on jäteveteen lisätty klooria.

Talin puhdistamon puhdistamistulokset olivat edelleen parhaimmat ja biologisesti puhdistettu vesi kirkasta ja muutenkin puhtaannäköistä. Valitettavasti puhdistamon kestokyky alkoi jo olla saavutettu ja varsinkin jälkiselkiytyskaivot eivät enää kestäneet suurempia vesimääriä. Voimakoneiden toiminta ja lietteenkäsittely tapahtui ilman sanottavampia häiriöitä.

Kyläsaaren puhdistuslaitoksen toiminta jatkui suurin piirtein samanlaisena kuin aikaisemminkin. Kokonaisvesimäärä oli hiukan pienempi kuin edellisen vuosien aikana, mutta biologisesti puhdistetun veden määrä edellisen vuoden määrää hieman suurempi. Puhdistuksessa ei kuitenkaan päästy toivottuun tulokseen. III-lietesäiliöstä poistettiin rikkoutuneena entisen säiliön sisällä ollut lietteenlämmityskierukka ja tullaan se korvaamaan uudella säiliön ulkopuolelle sijoitettavalla lietteenlämmittäjällä.

Puhdistuslaitosten käyttö- ja hoitokustannuksiin oli varattu 60 mmk. Tästä määrästä käytettiin 59 002 021 mk. Kustannukset jakautuivat eri laitosten osalle seuraavasti:

Laitos	Käyttö- ja korjauskustannukset sekä tonttien vuokrat, mk	Vakinaisen henkilöstön palkkaus, mk	Yhteensä mk
Alppilan puhdistamo	1 255 280	—	1 255 280
Savilan pumppuasema	5 060 073	1 899 309	6 959 382
Nikkilän puhdistamo	1 085 628	—	1 085 628
Rajasaaren »	14 377 367	5 415 070	19 792 437
Kyläsaaren »	11 607 535	5 441 716 ¹⁾	17 049 251
Talin »	13 858 219	5 065 504	18 923 723
Herttoniemen »	8 513 647	3 437 837	11 951 484
Toivolan »	169 019	—	169 019
Heporaudan ja Porolahden pumppuasema	856 495	—	856 495
Kaarelan kansakoulun pienpuhdistamo	87 977	—	87 977
Kyläsaaren-Rajasaaren vuokrat	1 629 600	—	1 629 600
Malmin sairaalan pienpuhdistamo	281 451	—	281 451
Konalan ja Sotkakujan pinenpuhdistamo	219 730	—	219 730
Yhteensä	59 002 021	21 259 436	80 261 457

¹⁾ Summaan sisältyy puhdistuslaitosten kemistin palkka.

Puhdistuslaitoksista oli tuloja seuraavasti: lietteestä Herttoniemessä 10 300 mk, Rajasaaressa 51 000 mk ja Talissa 35 000 mk sekä kaasusta 403 786 mk ja lietteestä 63 300 mk Kyläsaaressa eli kaikkiaan 563 386 mk.

Puhdistuslaitosten toiminnasta mainittakoon seuraavaa: veden laatu viiden vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan (5 vrk BHK) oli Kyläsaareissa: laitokseen tuleva vesi 322 mg/l, mekaanisesti puhdistettu vesi 209 mg/l ja biologisesti puhdistettu vesi 84 mg/l; Rajasaareissa vastaavat luvut olivat: 280 mg/l, 211 mg/l ja 80 mg/l; Talin puhdistamossa 197 mg/l, 106 mg/l ja 8.7 mg/l; Herttoniemen puhdistamossa 206 mg/l, 123 mg/l ja 40 mg/l; Alppilassa 118 mg/l, 102 mg/l ja 16 mg/l; Nikkilässä 154 mg/l, 152 mg/l ja 25 mg/l; Toivolassa 221 mg/l, 91 mg/l ja 12 mg/l sekä Malmin puhdistamossa laitokseen tuleva vesi 205 mg/l ja biologisesti puhdistettu vesi 103 mg/l.

Laitosten puhdistustehot olivat: Kyläsaaren mekaaninen osasto 35 %, biologinen osasto 60 % ja laitoksen kokonaisteho 62 %; Rajasaaren vastaavat luvut olivat 25 %, 62 % ja 71 %; Talin puhdistamon vastaavat luvut 46 %, 92 % ja 89 %; Herttoniemen luvut 40 %, 67 % ja 78 %; Alppilan puhdistamon luvut 14 %, 84 % ja 86 %; Nikkilän puhdistamon 2 %, 83 % ja 84 %; Toivolan puhdistamon 59 %, 87 % ja 94 %. Malmin puhdistamon kokonaisteho oli 50 %.

Kokonaisvesimäärät (luvut tarkoittavat 1 000 m³) olivat Kyläsaareissa 3 451, Rajasaareissa 9 057, Talissa 5 052 ja Herttoniemessä 2 551; näistä määristä puhdistettiin vain mekaanisesti vastaavasti: 10 888, 0, 718 ja 170 sekä biologisesti: 2 363, 9 057, 4 334 ja 2 381.

BHK-kuormitukset eri puhdistuslaitoksissa olivat: laitokseen tulevan veden Kyläsaareissa 1 110 tn, Rajasaareissa 2 540 tn, Talissa 996 tn sekä Herttoniemessä 526 tn; mekaanisesti poistettiin vedestä Kyläsaareissa 390 tn, Rajasaareissa 626 tn, Talissa 460 tn ja Herttoniemessä 212 tn; biologinen puhdistus poisti vedestä likamääriä Kyläsaareissa 295 tn, Rajasaareissa 1 189 tn, Talissa 422 tn ja Herttoniemessä 198 tn. Mereen lasketut likamäärät olivat Kyläsaareissa 425 tn, Rajasaareissa 725 tn, Talissa 114 tn ja Herttoniemessä 116 tn.

Tarkastuskäyntejä suoritettiin Alppilan puhdistamossa 2, Nikkilässä 8, Toivolassa 5 ja Malmilla 12.

Sivutuotteina saatiin metaanikaasua ja lietettä. Kyläsaari tuotti kaasua 46 638 m³ (kaasulaitoksen mittarien mukaan), Rajasaari 446 300 m³, Talin puhdistamo 256 607 m³ ja Herttoniemen puhdistamo 103 176 m³ (heinäkuun alusta alkaen). Kuten ennenkin myytiin Kyläsaaren puhdistamon tuottama kaasu kaasulaitokselle. Muiden laitosten kaasu käytettiin niiden omissa kaasumoottoreissa.

Lietettä valmistui Kyläsaareissa 582 m³, Rajasaareissa 380 m³, Talissa 800 m³, Herttoniemessä 83 m³, Nikkilässä 120 m³ ja Alppilassa 100 m³, yhteensä 2 065 m³. Lietettä myytiin kaikkiaan 1 598 m³.

Alppilan puhdistuslaitoksen käytännöllinen merkitys oli vähäinen, koska sen puhdistama vesi johdettiin edelleen Savilaan ja Rajasaareen. Alppilaan tulevasta vedestä, joka jatkuvasti oli öljypitoista, poistettiin laitoksessa merkittävä osa öljyä.

Nikkilän puhdistuslaitos toimi suhteellisen tyydyttävästi edellisinä vuosina suoritettujen korjausten jälkeen.

Toivolan koulukodin puhdistuslaitos toimi erittäin hyvin. Sen puhdistama vesi onkin aina ollut esimerkillisen kirkasta ja puhdasta.

Malmin sairaalan puhdistuslaitos ei toiminut moitteettomasti. Toiminta oli joskus keskeytynyt sähköhäiriöiden vuoksi, joskus taas aiheuttivat lietteen tukkeutumiset esteitä. Silloinkin kun toiminta sujui häiriöittä, ei toivottuun puhtausasteeseen.

seen päästy. Puhdistuksen jälkeen poistovesi klooritettiin, mutta tutkimuksissa on todettu kloorin vaikutuksen jääneen vähäiseksi.

Herttoniemen viemäriveden puhdistamon lietelavojen I-rakennusvaihe saatiin kertomusvuonna valmiiksi. Samoin loput tie- ja tasoitustöistä sekä kokoojajohtoihin kuuluvat ylivuotokaivot. Alueen ympärille pystytettiin panssariverkkoaita portteineen. Koneasennuksista valmistuivat erilaisten mittarien asennustyöt ja kaasunpuhdistamon-putkiston täydennystyöt. Puisto-osasto suoritti puhdistamon alueen istutus- ja nurmikkotyöt. Puhdistamon rakentamiseen oli 31. 12. mennessä käytetty kaikkiaan 264 306 170 mk.

Talin roskien lahottamon koneiden ja laitteiden asennusta jatkettiin hankkijan A. Ahlström Oy:n toimesta. Kun katurakennusosaston suorittamat päällysrakennetyöt ja sähkölaitoksen sähköasennustyöt saatiin valmiiksi, alkoi laitoksen koekäyttö 7. 9. ja 23. 9. suoritettussa lopputarkastuksessa otettiin laitos vastaan. Lahottamoon kuuluvat tasaus- ja tietyöt suoritti osasto. Lahottamon rakentamiseen oli 31. 12. mennessä käytetty kaikkiaan 80 770 000 mk.

Rajasaaren viemärivedenpuhdistamon II-laajennusvaiheen töitä jatkoi urakoitsija Oy. Yleinen Insinööritoimisto. Töistä valmistuivat Humalluodon välppäämö, sukellusjohto, hiekanerotin ja tähän kuuluvat viemärijohdot kaivoineen 11. 8. mennessä, jolloin ne otettiin käyttöön. Lopputarkastus pidettiin 29. 9., jolloin em. laitteet otettiin vastaan. Konekeskuksen lopputarkastusta ei puuttuvien viimeistelytöiden takia voitu pitää, vaan siirtyi vastaanotto seuraavaan vuoteen. Uuden vesiaseman ilmastusaltat ja jälkilaskeuttamot otettiin käyttöön 27. 10. ja esilaskeuttamot 11. 11. Koneasennuksista valmistuivat Oy. Termon suorittamat putkityöt 29. 10., jolloin oli lopputarkastus. Konevarikko suoritti dieseln koneen asennustyöt ja ne valmistuivat joulukuun aikana. Strömbeg Oy:n sähköasennustöistä valmistuivat uusi muuntamo, päätaulu ja osa valaistusjohdoista. Puhdistamon rakentamiseen oli 31. 12. mennessä käytetty kaikkiaan 210 633 403 mk.

26. 1. tehtiin urakkasopimus viemärivedenpuhdistamon rakentamisesta Kuloosaaren. Pääurakoitsijana oli G. W. Berg ja aliurakoitsijana Oy. Yleinen Insinööritoimisto. Kertomusvuonna valmistuivat rakennustyöt Oy. Yleisen Insinööritoimiston tekemänä sekä koneistuksen hankinta ja asennus G. W. Berg'in suorittamana. Rakenteiden vastaanotto ja lopputarkastus siirtyi seuraavaan vuoteen. Osaston työnä oli lietteen painejohto, jonka valmistuminen myös siirtyi seuraavaan vuoteen. Puhdistamon rakentamiseen oli 31. 12. mennessä käytetty kaikkiaan 36 204 020 mk.

Talousarvioon sisältyviä, kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämiä ja edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli kertomusvuonna käytettävissä uusiin viemäriin sekä puhdistuslaitosten uudisrakennuksiin yhteensä 675 127 228 mk. Tästä määrästä käytettiin 438 773 967 mk.

V i e m ä r i t. Kertomusvuonna valmistui kaupungin kustannuksella rakennettuja käyttöön otettuja yleisiä viemäreitä seuraavat määrät: Ø 9" 1 045 m, Ø 12" 18 150 m, Ø 40 cm 3 498 m, Ø 50 cm 2 893 m, Ø 60 cm 2 074 m, Ø 70 cm 75 m, Ø 80 cm 1 775 m, Ø 100 cm 1 130 m, Ø 120 cm 75 m eli viemäreitä yhteensä 30 715 m. Lisäksi valmistui Ø 200 cm (aaltolevy-) 145 m sekä 613 kpl tarkastuskaivoja ja 207 kpl sadevesikaivoja.

Kertomusvuoden aikana suoritetuista viemäritöistä mainittakoon aikaisemmin selostettujen puhdistuslaitostöiden lisäksi seuraavat työt kustannuksineen: Vanhan-

kaupungin (Viikin) jäteveden puhdistamon kokoojajohtotöiden jatkaminen 66 801 797 mk, Kulosaaren asuntoalueen viemäritöiden jatkaminen 61 622 629 mk, kokoojajohto Herttoniemen jätevedenpuhdistamolta Vartiokylän (Puotilan) ja Myllypuron asuntoalueille 47 395 309 mk, Vartiokylän (Puotilan) kerrostaloalueen viemäritöiden jatkaminen 29 764 565 mk, Haagan puron putkittaminen korttelin n:o 29020 kohdalla 15 565 180 mk sekä asemakaavalain 31—32 §:ien mukaiset viemärityöt 162 088 993 mk.

Viemärien uusimiseen oli kertomusvuonna käytettävissä 48 429 391 mk, josta käytettiin 39 529 842 mk.

Uusittujen viemärien pituus oli yhteensä 1 910.5 m, josta määrästä oli Ø 12" 1 863.5 m, Ø 40 cm 23 m ja Ø 50 cm 24 m.

P a l o k a i v o t. Vahvistettuun yleissuunnitelmaan sisältyi 51 palokaivoa, joista oli valmiina 40 sekä lisäksi yksi tilapäisluontoinen allas. Kertomusvuoden aikana rakennettiin yksi palokaivo.

Urheilulaitteet. Urheilulaitteiden korjaus- ja kunnossapitotöitä varten oli talousarvioon varattu 70 mmk, josta käytettiin 69 266 340 mk.

Urheilulaitteiden uudistustöitä varten oli talousarvioon sisältyviä, kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämiä ja edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja kertomusvuonna käytettävissä yhteensä 49 080 088 mk, josta käytettiin 23 230 453 mk.

Suuri osa urheilulaitteiden uudistyskohteista oli sellaisia, joissa työt jatkuivat vielä v. 1960.

Kertomusvuonna valmistuneista huomattavimmista töistä ja niiden kustannuksista mainittakoon: Paloheinän urheilukenttä 2.7 mmk, Käpylän urheilupuiston palloilukenttä 4 368 342 mk, Ruskeasuon hyppyrimäki 1 209 886 mk, Lauttasaaren tennis- ja jääkiekkoalue 478 976 mk, Meilahden hyppyrimäki 619 900 mk sekä Kaa-relan kansakoulun palloilukenttä 1 374 585 mk.

Työttömyystöitä suoritettiin kertomusvuonna aikana 1. 1.—31. 12. Näiden töiden kustannukset olivat yhteensä 1 588 843 936 mk. Huomattavimpiin työttömyystyökohteisiin käytettiin varoja seuraavasti: Herttoniementie 163 899 363 mk, Puotilan kokoojajohto 27 481 689 mk, Lapinmäentie—Pitäjänmäentie 38 703 521 mk, III linjan vesijohto 76 071 881 mk, Munkkiniemen puistotie—Laajalahdentie 31 381 877 mk, Katajajarjuntie 19 802 217 mk, Töölöntorinkadun lämpöjohto 19 827 184 mk, Tuusulantien II ajorata 100 781 342 mk, Laivurinkatu 24 353 225 mk, II linja 21 977 210 mk, Dosentintie 32 302 855 mk, Ilkantie 33 264 990 mk, Haagan pappilantie 31 130 883 mk, Elontie 48 420 767 mk, Tuusulantie 57 479 149 mk, Kivikon siirtolapuutarha 20 486 984 mk, III linjan kaukolämpöjohto 30 418 649 mk, Mannerheimintie—Kaisaniemenkatu 36 504 527 mk, Mäkitorpantie 73 256 225 mk, Pitäjänmäentien vesijohto 29 353 249 mk, Vespertie 36 188 836 mk, Pohj.Rautatiekadun — Arkadiankadun — Nervanderinkadun — Aurorankadun lämpöjohto 24 348 729 mk sekä Puistolan varastoalue 68 776 895 mk.

Tilaustyöt. Katurakennusosasto suoritti tilaustöitä kaupungin muille laitoksille ja osastoille, Puhelinyhdistykselle ja yksityisille. Näistä töistä laskutettiin yhteensä 328 686 564 mk.

Tarveaineiden valmistus. Pasilan kivivarastoon ostettiin hankintaosaston kautta reunakiveä 8 054.85 m, hinta 10 675 314 mk ja kaarrekiveä 681.25 m, hinta 985 187 mk, yhteensä 11 660 501 mk.

32. Yleiset työt

Pasilan kivimurskaamossa valmistettiin sepeliä yhteensä 109 059 m³ (ed. v. 91 385 m³).

Lisäksi valmistettiin sepeliä n:o 5 Herttoniemen kivimurskaamossa 8 880 m³ (11 688 m³). Pasilan murskaamon kustannukset olivat 50 730 877 mk ja Herttoniemen murskaamon kustannukset 6 023 395 mk.

Putkivalimossa valmistettiin kertomusvuonna erilaisia betonituotteita seuraavat määrät: muhviputkia yhteensä 5 780 (4 690) kpl, uurreputkia Ø 500—800 mm 3 988 (4 261) kpl sekä kaivonrenkaita Ø 100 cm 1 914 kpl ja kaivonkansia Ø 100 cm 643 kpl eli tarkastuskaivon osia yhteensä 2 557 (1 239) kpl.

Lisäksi valmistettiin sadevesikaivojen pohjaosia 341 kpl, lukko-osia 85 kpl, yläosia 337 kpl sekä väliosia 903 kpl, eli sadevesikaivon osia yhteensä 1 666 (992) kpl.

Porrasaskelmia 8×33×155 cm valmistettiin 51 kpl ja tunnelikaivon kansia 6×40×180 cm 35 kpl.

Putkivalimossa käytettiin sementtiä 565 380 (ed. v. 679 560) kg, betonisoraa 1 318,5 (1 540) m³, sepeliä n:o 2 192 (424) m³ ja n:o 3 90 (224) m³, terästä raudoitukseen 67 526 (70 094) kg ja sidelankaa 952 (200) kg.

Sähkönkulutus oli 28 603 (29 467) kWh, valokaasun kulutus 2 135 (2 105) m³, vesijohtoveden 1 705 (1 781) m³ sekä lämmityshöyryn 786 (952,8) tn.

Putkivalimon kustannukset olivat yhteensä 26 756 401 mk.

Edellä lueteltujen tarveaineiden valmistus- ja hankintakustannukset olivat kertomusvuonna yhteensä 95 936 569 mk.

Kaikkien em. töiden kustannukset, tilaustöiden kustannuksia ja talousarvioon sisältyviä palkkoja lukuun ottamatta, olivat yhteensä 3 483 667 327 mk.

P u h t a a n a p i t o - o s a s t o

Puhtaanapito-osasto huolehti kaupungille kuuluvan puhtaanapidon suorittamisesta, kaupungin yleisten mukavuuksien kunnossa- ja puhtaanapidosta, lumen- ja jätteiden kaatopaikkojen järjestämisestä ja kunnossapidosta sekä jätteiden käsittelystä.

Kiinteistönomistajain kanssa tehtävien sopimusten perusteella osasto huolehti myös heille kuuluvien katuosuuksien puhtaanapidosta ja kiinteistöihin kertyvien jätteiden kuljetuksesta kaato- tai muulle hävityspaikalle. Yksityisten kiinteistöjen talvipuhtaanapidosta osasto suoritti kuitenkin vain ajoradan aurauksen ja tasoituksen. Vieraiden valtioiden lähetystöjen, valtion ja seurakuntien katuosuudet jalkakäytävineen pidettiin kunnossa ympäri vuoden.

Katuosuuksien puhtaanapito suoritettiin puhtaanapitovelvollisten suorittamaa korvausta vastaan, jolloin talvipuhtaanapidosta laskutettiin kaupungin todellisten kustannusten mukaisesti. Ajoradan ja sillä olevien suojateiden sekä korokkeitten ja pysäkkikorokkeitten hiekoittaminen kuului kuitenkin kaupungille.

Puhtaanapito-osaston toimesta kuljetettiin kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaisesti ruoka- ja talousvettä esikaupunkialueilla oleville yksityistalouksille.

Toimiston henkilökuntaan kuuluivat kertomusvuonna puhtaanapitopäällikkö, käyttöinsinööri, insinööri, osastokamreeri, 12 piirityönjohtajaa, toimentaja ja neljä toimistoapulaista. Lisäksi oli osastolla tilapäinen käyttöinsinööri ja toimistoapulainen.

nen. Osaston käytössä oli myös yksi rakennusviraston tiliosaston toimistoapulainen. Myös ylimääräistä työvoimaa käytettiin.

Vakinaisesta henkilökunnasta oli 9 henkilöä sairauslomalla yhteensä 213 päivää.

Osastoon saapui kertomusvuonna 426 ja sieltä lähetettiin 508 kirjelmää.

1 725 laskua hyväksyttiin ja sairausavustusta, vuosilomaa ja tapaturmamaksuja koskevia maksumääräyksiä annettiin 3 505.

Suoritetuista puhtaanapitotöistä kirjoitettiin 22 308 laskua, myydyistä jätteistä 11 ja sekalaisista töistä 1 548 laskua.

Katupuhtaanapitoa varten oli kaupunki jaettu 20 puhtaanapitopiiriin, joista yksi ns. Malmin piiri eli Vantaan idänpuoleinen osa kaupunkia oli katurakennusosaston hoidossa puhtaanapito-osaston laskuun, ja esiintyvät tiedot siitä piiristä katurakennusosaston toimintakertomuksessa.

Puhtaanapito-osaston 19 piirin työnjohtajista oli 9 vakinaista ja 10 tilapäistä. Työntekijäin luku vaihteli 1 346:sta talvella 338:aan kesällä, keskiarvon ollessa 650 työntekijää viikkoa kohti.

Työnjohtajista oli seitsemän sairauslomalla yhteensä 390 päivää ja työntekijöistä 633 yhteensä 8 469 päivää.

Auraussopimuksia yksityisten omistamien kiinteistöjen kanssa oli kertomusvuoden alkaessa 2 298 ja päättyessä 3 113. Kesäpuhtaanapitosopimuksia oli 12 kiinteistön kanssa.

Kaupungin 154 kiinteistön ja 372:n valtion, seurakuntien ja vieraiden valtioiden lähetystöjen ym. kiinteistön katuosuuksien puhtaanapito hoidettiin kautta vuoden.

Lunta kuljetettiin osaston toimesta lumenkaatopaikoille yhteensä 353 202 m³. Lumenkaatopaikkoja oli eri puolilla kaupunkia yhteensä 24. Katujen lakaisujätteitä kerättiin ja kuljetettiin kaatopaikoille yhteensä 36 180 m³.

Katujen kasteluun ja torien huuhteluun käytettiin vettä 23 621 m³.

Katujen ja teiden hiekoittamiseen käytettiin hiekkaa 45 207 m³.

Ruoka- ja talousvettä kuljetettiin eri puolille esikaupunkialueilla sijaitseville yksityistalouksille yhteensä 46 181 m³. Tästä määrästä kuljetettiin maksutta 40 597 m³.

Kuljetustyössä, jota on valvonut työnjohtaja, käytettiin kuutta 4—5 m³:n säiliöllä varustettua autoa sekä kiireisimpinä aikoina näiden lisäksi kahta 2.5 m³:n säiliöllä varustettua autoa.

Vettä tilanneita kiinteistöjä oli kertomusvuoden päättyessä 1 573.

Työnjohdollisesti oli vedenkuljetus alistettu katupuhtaanapitoa valvovalle käyttöinsinööreille.

Kiinteistöpuhtaanapito. Jätteiden kuljetusta ja käsittelyä varten oli kaupunki jaettu alueellisesti kuuteen piiriin, minkä lisäksi tehtävänmukainen seitsemäs piiri huolehti ns. makkilannan kuljetuksesta ja hajoitus- ja sadevesikaivojen tyhjennyksestä koko kaupungin alueella. Sekä katu- että kiinteistöpuhtaanapitotöiden työnjohto oli yhteinen Lauttasaaren, Kulosaaren, Herttoniemen yms. itäiset alueet käsitävässä piirissä.

Jätteiden kaatopaikkoja oli järjestetty sekä Pasilaan että Herttoniemeen. Osa jätteistä kuljetettiin katurakennusosaston hoidossa olevaan kompostoimislaitokseen.

Työnjohtajista oli kolme vakinaista ja heidän lisäksi oli töitä valvomassa viisi tilapäistä työnjohtajaa.

32. Yleiset työt

Kiinteistöjätteiden ja makkilannan kuljetuksessa oli 70 osaston omaa ja viisi yksityistä autoa.

Kiinteistöpuhtaanapitoa suorittamassa oli keskimäärin 198 työntekijää. Heistä oli sairauslomalla 165 yhteensä 2 467 päivää.

Puhtaanapidettävien kiinteistöjen ja kaupungin yleisten mukavuuslaitosten lukumäärät olivat seuraavat:

Kaupungin kiinteistöt:

Vuosisopimukselliset	148
Muut	314
Yleiset käymälät	24
Vedenheittopaikat	30

Yksityiset kiinteistöt:

Vuosisopimukselliset	1 228
Muut	2 422
Uudisrakennukset	182

Hajoituskaivojen tyhjennys suoritettiin 1 984 talossa.

Sadevesikaivoja tyhjennettiin 416 talossa.

Kertomusvuonna kuljetettiin erilaisia jätteitä seuraavat määrät:

Jätteiden laatu	Viety kaato- paikoille	Viety kom- postois- laitokselle	Viety maa- tiloille kau- pungin lä- heisyydessä	Yhteensä
	m ³			
Talous-, paperi- yms. asuma- ja teol- lisuusjätteitä	390 418	10 244	1 727	402 389
Tuhkaa	37 380	—	—	37 380
Makkilantaa	2 018	—	3 017	5 035
	(40 355 ast.)		(60 330 ast.)	(100 685 ast.)
Hajoituskaivosakkaa	30 839	—	32	30 871
Yhteensä	460 655	10 244	4 776	475 675

Erilaisia eläinraatoja korjattiin pois ja hävitettiin yhteensä 2 140, joista koiria oli 471, kissoja 720, kyyhkysiä 925 sekä muita, lajia erittelemättä 24.

Koko puhtaanapito-osaston henkilökunnan määrä, virkamiehet ja työntekijät yhteen laskettuina, oli kertomusvuoden ensimmäisellä viikolla 1 375 ja viimeisellä viikolla 1 172.

Puhtaanapito-osaston moottoriajoneuvojen ja tärkeimpien työkoneiden määrä oli seuraava:

L a j i	1. 1. 1959 kpl	31. 12. 1959 kpl	Lisäys tai vähennys kpl
Kuorma-autoja	104	104	—
Kasteluautoja	4	4	—
Lakaisukoneita	4	4	—
Tiehöyliä	36	40	4
Kumipyörätraktoreita	96	102	6
Lumilinkoja	2	2	—
Kaivontyhjennysautoja	4	4	—
Autoon kiinnitettäviä hiekanlevittämiä	5	13	8

Katuhiekoituksen työnjohdon helpottamiseksi ja hiekoituksen ohjaamiseksi mahdollisimman nopeasti kulloinkin eniten hiekkaa tarvitseville liikenneväylille on osaston hiekoitusautoihin hankittu ja asennettu yhteensä 11 radiopuhelinta, jotka toimivat liikennelaitoksen ULA-puhelinkeskukseen liittyvinä.

Talorakennusosasto

Henkilökunta. Talorakennusosaston vakinaiseen henkilökuntaan kuuluivat kertomusvuonna kaupunginarkkitehti (virka avoinna), I ja II apulaiskaupunginarkkitehti, yliarkkitehti, työpäällikkö, 18 arkkitehtia, 6 rakennusinsinööriä, 3 koneinsinööriä, 5 piirtäjää, lämmöntarkkailija, osastosihteeri, osastokamreeri, kirjanpitäjä, kanslisti ja 9 toimistoapulaisia. Työsuhteessa oli sitäpaitsi arkkitehteja, sisustustaiteilija, insinöörejä, opiskelijoita, toimistoapulaisia, maalarimestari, puhelinkeskuksenhoitaja ja vahtimestari. Lisäksi kuului henkilöstöön 35 vakinaista rakennusmestaria ja vaihteleva määrä ylimääräisiä, työmäärärahoista palkattuja rakennusmestareita.

Eräiden kiireellisten rakennuskohteiden suunnittelu oli edelleen annettava yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi, koska osastossa ei ollut omaa työvoimaa riittävästi. Samoin oli käytettävä urakoitsijaliikkeitä eräiden rakennustöiden suorittamiseen.

Kertomusvuonna suoritettiin loppuun uudis-, muutos- ja lisärakennustöitä mm. seuraavissa laitoksissa, rakennuksissa ym.: Marian sairaalan talousrakennus; Auro-ran sairaalan lämpökeskus; Nikkilän sairaala; Malmin sairaala; Koskelan sairaskodin uusi lämpökeskusrakennus; kaupungin laitosten keskuspesula; terveydellisten tutkimusten laboratorio Helsinginkatu 24:ssä; Suomenlinnan kansakoulu; suomenkielisen työväenopiston rakennus; Alppikadun ammattikoulutalo; Toukolan leikkikentän kaitsijarakennus sekä Hernesaaressa sijaitsevan rakennusviraston auto-korjaamon rakennukset.

Uudisrakennustöitä sekä suurehkoja muutos- ja lisärakennustöitä, jotka jatkuivat v:een 1960, suoritettiin kertomusvuonna seuraavissa laitoksissa, rakennuksissa ym.: Hesperian sairaala; Nikkilän sairaalan voimalaitos; Nummelan parantola; Koskelan sairaskodin keittiö- ja keskusrakennus; Keski-Kaarelan kansakoulu, äitiysneuvola, kirjasto- ja lastentalo; Uimastadion; rakennusviraston toimistotalo; Toukolan konekorjaamon lisärakennukset; jätteiden polttolaitos Kyläsaaressa sekä rakennusviraston hankintaosaston varastoalue Oulunkylässä.

Muiden laitosten laskuun suoritetuista ja kertomusvuonna valmistuneista uudis- ja lisärakennustöistä mainittakoon Herttoniemen kytkinlaitos, Vallilan kytkinlaitos sekä 21 muuntamorakennusta. Työt Hanasaaren höyryvoimalaitoksella ja sähkö-laitoksen keskusvaraston ja korjauspajan muutostyöt Hämeentie 161:ssä jatkuivat v:een 1960.

Lisäksi suoritetti talorakennusosasto kertomusvuoden aikana huomattavan määrän korjaus- ja kunnostamistöitä kaupungin eri laitoksissa.

Kertomusvuoden aikana valmistuneita rakennuksia varten varattujen määrärahojen ylitysoikeuksia myönnettiin yhteensä 125 256 500 mk, josta 80.45 mmk oli myönnetty jo ennen ao. rakennustyön aloittamista. Vuoden aikana valmistuneiden rakennusten määrärahoista jäi säästöä n. 188.19 mmk.

Työvoima vaihteli, ollen 1 060 työntekijää tammikuun ensimmäisellä viikolla ja 991 joulukuun viimeisellä viikolla ja oli suurin, 1 138, 9.—15. 8. välisellä viikolla. Työvoiman viikkokeskimäärä koko vuoden aikana oli 939 (1 111 ed. v.) työntekijää.

Kaupungille kuuluvien rakennusten ja huoneistojen korjausta ja kunnossapitoa varten oli talousarvioon merkitty yhteensä 309 059 600 mk:n suuruinen määräraha. Korjaus- ja kunnossapitotöiden kustannukset nousivat 288 705 573 mk:aan, joten määrärahasta jäi käyttämättä 20 354 027 mk.

Uudis- ja muutosrakennustöitä varten oli talousarvioon varattu yhteensä 2 585 844 760 mk:n suuruinen määräraha. Suoritettujen töiden kustannukset nousivat 1 276 852 366 mk:aan.

Tämän lisäksi siirrettiin v:lta 1958 määrärahoja yhteensä 1 644 516 000 mk. Suoritettujen töiden kustannukset nousivat 1 061 060 000 mk:aan. Säästöstä, 583 456 000 mk, siirrettiin 395 266 000 mk v:een 1960 suorittamatta jääneitä töitä varten ja jäännös eli 188.19 mmk palautettiin kaupunginkassaan.

Vuoden aikana suoritettiin edellisten lisäksi töitä, joita varten määräraha myönnettiin kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen käyttövaroista. Kaupungin muille virastoille ja laitoksille suoritetuista töistä laskutettiin yhteensä 349 226 062 mk, josta työllisyystöiden osuus oli 1 604 043 mk.

Kokonaiskustannukset talorakennusosaston töistä kertomusvuonna nousivat 2 980 296 524 (ed. v. 3 714 170 694) mk:aan.

Suorittamatta jääneitä töitä varten siirrettiin 1 849 298 893 mk v:een 1960 (ed. v. 1 644 516 184 mk).

Osasto käsitteli 1 413 diariin vietyä asiaa ja antoi niistä lausuntoja. Lisäksi vietiin diaariin 1 050 tarjousta tai sopimusta.

Kesälomaa myönnettiin 1 528 (ed v. 1 917) työntekijälle yhteensä 25 378 päivää. Lomien kustannukset nousivat 56 497 989 (49 891 304) mk:aan. Sairauslomien kustannukset nousivat 23 223 248 (21 695 506) mk:aan. Hautausapuina maksettiin 745 102 (355 815) mk ja vapaapäiväpalkkoina 1 853 209 (3 695 065) mk.

Vakinaisten viranhaltijain palkat ylityökorvauksineen nousivat 104 260 720 mk:aan. Työsuhteessa olevien palkat olivat 51 600 778 mk.

Rakennusviraston I koneinsinöörin ylivalvontaan kuuluvien laitosten kattiloiden lukumäärä, laatu ja yhteinen tulipinta olivat vuoden lopussa seuraavat:

<i>Höyrykattilat</i>	Luku	Tulipinta, m ²
Korkeapainekattilat	15	2 008.0
Matalapainekattilat	84	1 872.7
	Yhteensä	99
<i>Lämminvesikattilat</i>	266	4 319.0
	Kaikkiaan	365
		8 199.7

Alaan kuuluvista töistä kertomusvuonna mainittakoon mm. Kaupungintalon korttelin, Alppikatu 1:ssä olevan ammattikoulutalon sekä Marian sairaalan lämpökeskuksen saneerauksen suunnittelu. Töitä suunniteltiin ja valvottiin tai pidettiin niiden lopputarkastuksia lukuisissa kaupungin sairaaloiden, kansakoulujen sekä virastojen tai laitosten rakennuksissa.

Lisäksi suoritettiin talorakennusosaston hoidossa olevien laitosten korjaustyöt sekä lämmitysneuvontaa ja -tarkkailua säännönmukaisesti talorakennusosaston ja kiinteistöviraston hoitoon kuuluvissa laitoksissa. Lämmitystarkkailuun kuului myös polttoaineenkulutustilaston pitäminen eräissä rakennuksissa.

Kaupungin eri laitoksille annettiin asiantuntija-apua alaan kuuluvissa kysymyksissä.

Puisto-osasto

Puisto-osaston henkilökunnan muodostivat kaupunginpuutarhuri, apulaiskaupunginpuutarhuri, työnjohtajien esimies, yhdeksän piiripuutarhuria, piirtäjä, kaksi toimistoapulaista, yksi ylimääräinen toimistoapulainen sekä 13 työmäärärahoista palkattua työnjohtajaa. Kaksi työnjohtajaa kuoli kertomusvuoden aikana.

Työntekijäin lukumäärä oli kertomusvuoden alussa 314. Näistä oli työttömyys-työntekijöitä 154. Vuoden lopussa oli 196 työntekijää, joista työttömyystyöntekijöitä oli 37. Keskimäärin oli viikottain 436 työntekijää. Suurin lukumäärä oli 739 toukokuussa. Vakinaisten työntekijöiden keski-ikä oli: miesten 49 v, naisten 50 v sekä työttömyystöissä miesten 44 v ja naisten 47 v.

Vuoden aikana kuoli seitsemän työntekijää. Eläkkeelle siirtyi kertomusvuonna 13 työntekijää ja yksi työnjohtaja.

Sairaustapauksia oli 213. Sairauslomapalkkoja maksettiin 6 420 183 mk. Vuoden kuluessa sattui 57 tapaturmaa.

Osastolle saapui kaikkiaan 482 kirjelmää ja sieltä lähetettiin 217 kirjelmää, joista 23 lausuntoa tai esitystä.

Saapuneita laskuja oli 1 666 ja lähetettyjä laskuja 560. Maksumääräyksiä kirjoitettiin 1 525.

Toimistossa laadittiin 39 puutarhasuunnitelmaa ja 11 muuta piirustusta.

Kasvihuoneissa ja lavoissa kasvatettiin 60 838 kasvia kukkaryhmiä varten. Lämmitykseen käytettiin 15 000 kg koksia ja 159 850 kg polttoöljyä n:o 2.

Taimistosta siirrettiin puistoihin seuraavat määrät kasveja:

	Istutettu puistoihin kpl	Vuoden lopussa kpl	lajikkeita
Lehtipuita	131	9 411	101
Havupuita	35	1 658	21
Koristepensaita	4 720	50 685	241
Köynnöskasveja	166	7 232	23
Perennoja	4 663	47 523	392
Kukkasipuleita	5 000	27 575	58

Osaston hoidossa oli vuoden lopussa 320 yleistä puistoa, 89 erinäisten kaupungin laitosten puistoa sekä 20 sopimuksen perusteella hoidettavaa puistoa.

Istutuksiin kohdistuneista vahingonteoista perittiin korvausta kaikkiaan 83 200 mk.

Leikkikenttätöitä jatkettiin Herttoniementien varrella olevalla hiekkakuoppa-alueella, Pitäjänmäen leikkikentällä, Munkkiniemessä korttelien n:o 30114 ja 30105

välisessä maastossa, Halkosuontien leikkipuistossa sekä Tapanilan ja Terhontien kulmassa, Immolantiellä Jokikylässä ja Oulunkylän Pitkäpellolla.

Lopullisesti saatiin kuntoon korttelien n:o 29135 ja 29139 välinen leikkipuisto Pohjois-Haagassa, korttelien n:o 28988 ja 28989 varrella oleva leikkipuisto Oulunkylässä, Maunulan leikkipuisto, Toukolan leikkipuisto, korttelien n:o 28287 ja 28288 välinen leikkipuisto Maunulassa, leikkipuisto korttelien n:o 43203 ja 43213 välisessä maastossa Roihuvuoressa ja Solnantien leikkikenttä. Roihuvuoreen ja Pitäjänmäen leikkikentälle rakennettiin kahluulammikko lapsille. Toukolan leikkipuistoon rakennettiin leikinohjaajan rakennus.

Vuoden aikana jatkettiin edellisinä vuosina keskeneräiseksi jääneiden puistojen rakentamista Keskuspuistoalueella, Taivaskalliolla, Sigurd Steniuksen puistossa ja Kustaankartanon puistossa. Uusien puistojen kuntoonpanotöitä aloitettiin Kotka-vuorella Lauttasaaressa ja Pajamäessä. Lopullisesti saatiin kunnostetuksi seuraavat puistot: Munkkiniemen sankarihaudan ympäristö, Härkähaka, korttelien n:o 43130 ja 43131 välinen alue Herttoniemessä, Mäkelänkadun ja Sofianlehdonkadun välinen alue, Seurasaaren ravintolan ympäristö, Kulosaaren kartanon saunan ympäristö, Niittylän- ja Asesepäntien kulma ja puistoalue korttelissa n:o 517.

Työttömyystöitä suoritettiin seuraavissa puistoissa: Alppilassa Vesilinnan ja Vesilinnankadun välisellä alueella, Siilitien ja Viikintien rajoittamalla alueella, Majavatien ja Hiihtomäentien välisellä alueella, Keijukaisten puistossa, Pirttipolun puistossa, Halkosuontien puistossa, Haagan sankaripuistossa, Dagmarin- ja Museokadun kulmassa, Keijukaistenpolun pohjoispuolella olevalla alueella. Näiden töiden lisäksi suoritettiin vesi- ja viemärijohdon kaivausta ja asennusta Pitäjänmäen leikkikentällä.

Puisto-osasto suoritti lisäksi tilauksesta töitä rakennusviraston eri osastoille, kaupungin muille laitoksille sekä yksityisille. Näistä töistä olivat huomattavimmat Marsalkka Mannerheimin patsaan ympäristö, lasten liikennekaupungin istutukset, Tallbergin puistotien nurmikaistojen tasoitus, Pajamäentien ja Pitäjänmäen tunnelin välinen nurmikkokaista, Vartiokylän kansakoulun puisto, Vallisaaren kansakoulun istutukset, Myllykallion kansakoulun piha, työväenopiston pihaistutukset, Koskelan sairaskodin istutukset, Porolahden puhdistuslaitoksen istutukset, Auroran sairaalan asuntoloiden ympäristön kunnostaminen, Lauttasaaren vesisäiliön ympäristö, Ilmalan vesisäiliön kattoistutukset sekä puhtaanapito-osaston tilauksesta tehdyt lumityöt. Tilaustöiden rahallinen arvo oli kaikkiaan 23 631 463 mk.

Osaston menoista mainittakoon seuraavaa: talousarvioon oli kertomusvuonna merkitty yleisten töiden pääluokan luvun Istutukset korjaus- ja kunnossapitotileille yhteensä 138 184 060 mk. Ylitysoikeutta em. tileille myönnettiin 7.5 mmk. Menot tilien mukaan olivat 136 661 991 mk.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen luvussa Istutukset oli kertomusvuonna varattu uusia puistoja ja leikkikenttiä varten 72.665 mmk:n suuruinen siirtomääräraha. Menot tilien mukaan olivat 58 028 543 mk ja säästö 14 636 457 mk. Edellisten vuosien siirtomäärärahoista, joita oli yhteensä 34 988 722 mk käytettiin kertomusvuonna 32 709 239 mk ja säästyi 2 029 483 mk. Tuloa tuottamattomille pääomatileille merkityistä siirtomäärärahoista siirtyi seuraavaan vuoteen siis yhteensä 16 665 920 mk.

Puisto-osaston tulot kertomusvuonna olivat kaikkiaan 1 994 848 mk. Nämä ja-

kautuivat seuraavasti: ruukkukasvien ja leikkokukkien myynti 870 104 mk, taimistotuotteiden myynti 479 995 mk, lannan ja mullan myynti 199 610 mk, kasvien vuokraus 385 085 mk sekä muut sekalaiset tulot 60 054 mk.

Hankintaosasto

Hankintaosaston päätoimiston henkilökuntaan kuuluivat hankintapäällikkö, apulaishankintapäällikkö, osastokamreeri, varastokirjanpitäjä, toimentaja, inventoija, seitsemän vakinaista toimistoapulaista sekä yksi tilapäinen ja yksi työmäärärahoilla palkattu toimistoapulainen.

Päävarastossa, Malminkatu 5, oli varastonhoitaja, apulaisvarastonhoitaja, varastoesimies, varastokirjanpitäjä, kaksi vakinaista toimistoapulaista sekä yksi tilapäinen ja yksi työmäärärahoilla palkattu toimistoapulainen. Hakaniemen, Ruoholahden ja Töölön alavarastoissa, Toukolan puutavaravarastossa ja Herttoniemen varastossa toimi esimiehenä varastoesimies. Näistä neljä oli vakinaista ja yksi työmäärärahoilla palkattu. Varastoissa oli työntekijöitä 31. 12. yhteensä 64.

Varastossa olleiden rakennusaineiden ja muiden tarvikkeiden arvo oli 1. 1. 1959 145 173 957 mk. Vuoden aikana niitä ostettiin 983 426 184 mk:n arvosta ja annettiin käytettäväksi 999 804 598 mk:n arvosta. V:een 1960 siirtyneiden rakennusaineiden ja tarvikkeiden arvo oli 128 795 543 mk.

Varastosta annettujen tavaroiden määrät jakautuivat rakennusviraston eri osastojen ja kaupungin muiden laitosten sekä yksityisten kesken raha-arvon mukaan laskien seuraavasti: katurakennusosasto 358 110 861 mk, talorakennusosasto 362 843 343 mk, puhtaanapito-osasto 81 871 945 mk, puisto-osasto 8 569 935 mk, hankintaosasto 10 197 564 mk, rakennusosasto ja tiliosasto 751 769 mk, konevarikko 16 976 635 mk, satamalaitos 115 580 091 mk, muut kaupungin laitokset 42 261 290 mk, yksityiset 1 639 539 mk sekä erinäiset hyvitykset ja palautukset 1 001 626 mk, yhteensä 999 804 598 mk.

Muille kaupungin laitoksille ja virastoille tehtävät hankinnat hoidettiin suurimalta osalta hankintasopimuksilla ja tilauksilla, jolloin tavara toimitettiin liikkeestä suoraan ao. laitokselle tai virastolle. Samanlaista hankintamenettelyä käytettiin osaksi myös rakennusviraston omille osastoille tapahtuneissa hankinnoissa. Hankintasopimuksilla ja tilauksilla toisille laitoksille ja virastoille sekä rakennusviraston osastoille toimitettujen hankintojen arvo nousi vuoden aikana 237 618 735 mk:aan ja konevarikolle samalla tavalla toimitettujen hankintojen arvo 67 600 043 mk:aan.

Osaston suorittamien rakennusaine-, kone-, kalusto- ja kulutustarvikehankintojen kokonaisarvo kertomusvuoden aikana oli 1 523 927 409 mk.

Vuokratuloja vieraille lainatuista työkaluista, työkoneista ja lipuista oli 2 948 480 mk.

Osastolle saapui kertomusvuoden aikana 2 830 kirjettä ja lähetettiin 1 498 kirjettä. Laskuja saapui 12 847 ja lähetettiin 2 996.

Konevarikko

Konevarikko, jonka päällikkönä toimi apulaiskaupungininsinööri, jakautui toimistoon, konekorjaamoon, autokorjaamoon ja konevarastoon.

Toimiston henkilökuntaan kuuluivat toimistoesimies, kirjanpitäjä, kolme vaki-

naista, yksi tilapäinen ja kaksi työ sopimussuhteessa olevaa toimistoapulaista sekä työ sopimussuhteessa oleva tuntikirjuri ja lähetti.

Konekorjaamossa oli konekorjaamon päällikkö, kaksi vakinaista ja neljä työ sopimussuhteessa olevaa työnjohtajaa, yksi vakinainen piirtäjä ja suunnittelija, joka oli työ sopimussuhteessa, sekä työ sopimussuhteessa oleva talonmies-lämmittäjä.

Autokorjaamossa oli autokorjaamon päällikkö, kaksi vakinaista työnjohtajaa, yksi työ sopimussuhteessa oleva työnjohtaja sekä työ sopimussuhteessa olevat kirjuri ja tuntikirjuri.

Konevarastossa, joka käsitti sekä kone- että tarveainevaraston, oli konevarastonhoitaja ja varastoesimies, molemmat vakinaisia.

Työntekijöitä oli 31. 12. konekorjaamossa 177, autokorjaamossa 77 ja konevarastossa 5, eli yhteensä 259.

Konekorjaamon tuotantokomiteaan kuului puheenjohtajana ins. Erkki Katajisto, varapuheenjohtajana apul. kaup. ins. Lemmitty Salmensaari, sihteerinä asent. Otto Päivinen, varasihteerinä viilaaja Pentti Ukkola sekä muina jäseninä apul. katurak. pääll. Kaarlo Laurila, toimistoesimies Nils Nyström, suunnittelija Toivo Mattila, asent. Paavo Makkonen, peltiseppä Olavi Hämäläinen ja seppä Urpo Järvinen. Varajäseninä olivat katurak. pääll. Yrjö Virtanen, työpääll. Esko Toivola, autokorjaamon pääll. Veikko Kiviniemi, kirjanpit. Olavi Kinnunen, työnjoht. Sven Linkosalmi, sorvaaja Aimo Salonen, viilaaja Einar Dahlbom, asent. Eero Sainio ja kursoijat Onni Brunila ja Åke Sirén.

Autokorjaamon tuotantokomitean varsinaiset jäsenet olivat: puheenjohtajana asent. Vilho Miettinen, varapuheenjohtajana auton asent. Hugo Vesterlund, sihteerinä Veikko Kiviniemi, varasihteerinä työnjoht. Kalle Viljamaa sekä muina jäseninä apul. kaup. ins. Lemmitty Salmensaari ja seppä Esko Laine. Varajäseninä olivat katurak. pääll. Yrjö Virtanen, konekorjaamon pääll. Erkki Katajisto, asent. Oiva Virtanen, viilaaja Evald Rasila, O. Sahrlund ja kirvesmies Väinö Roine.

Konekorjaamon laajennustyöt, konevarastoa lukuun ottamatta, saatiin vuoden loppuun mennessä suoritetuiksi.

Vuoden aikana suoritettut työt jakautuivat markkamääräisesti rakennusviraston eri osastojen ja kaupungin laitosten kesken seuraavasti: katurakennusosasto 22 877 219 mk, talorakennusosasto 26 752 152 mk, puhtaanapito-os. 80 855 693 mk, puisto-osasto 7 888 394 mk, hankintaosasto 133 006 019 mk, satamalaitos 19 956 791 mk, muut kaupungin laitokset 21 705 594 mk eli yhteensä 313 041 862 mk.

Varastossa 1. 1. olleiden tarveaineiden arvo oli 72 957 428 mk. Vuoden aikana niitä ostettiin 66 713 688 mk:n arvosta ja luovutettiin käyttöön 73 794 356 mk:n arvosta. V:een 1960 siirtyneiden tarvikkeiden arvo oli 62 528 606 mk.

Vuoden aikana saapui 8 024 laskua ja lähetettiin 1 568. Maksumääräyksiä annettiin samana aikana 1 002. Työtilauksia oli 7 337.

Tiliosasto

Tiliosaston kassavirastona toimi rahatoimisto.

Tiliosaston henkilökunnan muodostivat kamreeri, pääkirjanpitäjä, kirjanpitäjä, kassanhoitaja, 11 toimistoapulaista, joista 2 työskenteli puhtaanapito-osastossa, ja lähetti.

Henkilökunnasta oli 5 sairauslomalla yhteensä 79 päivää.

Tilitositteita oli vuoden aikana yhteensä 64 655, joista maksumääräyksiä 45 494, kassatositteita 13 282 ja muistiotositteita 5 879. Laskuja lähetettiin yhteensä 32 613, joista yksityisille 12 794 ja kaupungin muille virastoille ja laitoksille 19 819. Lähetettyjä kirjeitä oli 133 ja lähetteitä 1 921.

Tiliosaston toiminnan laajuus selviää seuraavasta menojen ja tulojen erittelystä: siirtyvät työmäärärahat 1 973 276 387 mk, talousarviotyöt 4 612 682 316 mk, työtömyystyöt 1 672 456 640 mk, ylimääräiset työt 57 582 919 mk, laskutettavat työt 845 641 883 mk, lähetetilin menot 8 960 487 719 mk, lähetetilin tulot 3 212 504 850 mk, laitosten väliset työt 1 665 847 987 mk, ennakkovarat 35 500 000 mk, tarveaineet 1 424 485 696 mk, tuloveron ennakot 504 726 094 mk, huoltokassa 143 860 062 mk, leski- ja orpoeläkekassa 392 094 mk, menojäämät 289 388 848 mk, tulojäämät 122 659 424 mk sekä rakennusviraston tulot 765 292 703 mk, yhteensä 26 286 785 622 mk.
